T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/392
KARAR NO : 2021/428
KARAR TR : 05/07/2021

ÖZET: İflas işlemleri devredildiği TMSF tarafından yürütülen İmar Bankasından olan alacağın iflas masasına ve sıra cetveline kaydının yapılmasına karar verilmesi istemiyle açılan davanın, İDARİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ.E.
Vekili : Av. S.E.
Davalı : Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Vekili : Av. A.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 22/05/2003 tarihinde davalı müflis İmar Bankası T.A.Ş'de hesap açmak istediğini, bunun için ilgili bankanın Mersin'deki şubesine giden müvekkilinin davalı müflis bankaya 218.298,87 TL yatırmak istediğini, müvekkili parasını İmar Bankası T.A.Ş'ye yatırdığını zannederken esasen İmar Bankası Off Shore Limited hesap cüzdanının kendisine verildiğini, müvekkilinin davalı müflis banka çalışanlarının yönlendirmesi sebebiyle ve çalışanların bankanın özen yükümlülüğüne aykırı davranışlarıyla yanıltıldığını, müvekkili adına açılan hesabın 3 aylık vadeli ve %49 faizli bir hesap olduğunu, İmar Bank Off Shore Limited ile müflis İmar Bankası T.A.Ş ayrı tüzel kişilik gibi görünse de her iki tüzel kişilik arasında organik bir bağ olduğunu, BDDK tarafından müflis bankanın yönetimine el konulduktan sonra Off Shore Bank Limited nezdinde açılan hesapların TMSF kapsamında olmadığından bahisle müvekkiline ödeme yapılmadığını, müvekkilinin davalıdan dolayı borçtan sorumluluğu olduğunu beyan ederek yargılama gideri ve vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesini, fazlaya ilişkin haklarının saklı kalmak kaydıyla müvekkilinin yatırmış olduğu 218.298,87 TL asıl alacak ve iflas tarihine kadar hesaplanacak faizi ile birlikte iflas masasına alacak kaydına karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 04/12/2018 tarihli ve E.2018/938, K.2018/1234 sayılı kararıyla; *"alacağın iflas masasına kayıt ve kabul talebi bulunmaksızın dava açıldığı anlaşılmakla dava şartı yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine"* karar vermiş, karar istinaf edilmiştir.

3 . **İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesinin E.2019/1471, K.2020/338 sayılı dosyasında,** *"istinaf başvurusunun esasa ilişkin sebepler incelenmeksizin Kabulüne, İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2018/938 E. 2018/1234 K. 04/12/2018 tarihli kararının HMK'nun 353/1.a.4 maddesi uyarınca Kaldırılmasına, Davada idari yargı görevli olduğundan HMK 114/1-b ve 115/2 maddesi uyarınca dava şartı noksanlığından açılan davanın Usulden Reddine"* dair 06/02/2020 tarihinde verdiği karar temyizde onanarak 07/07/2020 tarihinde kesinleşmiştir.

4.Davacı vekili, aynı yöndeki istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **İstanbul 6. İdare Mahkemesi, E.2021/365 sayılı dosyada 24/03/2021 tarihli başvurma kararıyla,** uyuşmazlığı çözmekle adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşıldığından bahisle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve uyuşmazlığın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinin kararına kadarertelenmesine karar verilmiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"Olayda dava konusu işlemin iflas eden İmar Bankası A.Ş'nin alacaklısı olan davacı tarafından bankada bulunan alacağının iflas masasına kaydına yönelik talebin reddine dair olduğu, bu kabil alacaklar için özel bir düzenleme yapılmışsa da, işlemin tesisinde 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümleri yanısıra İcra ve İflas Kanunu hükümlerinin de tatbik edildiği gerçeğini değiştirmeyeceği, keza, İflas İdaresi memurlarının yetki ve görevlerini İflas Müdürlüğü adına yürüttükleri, kamusal alanda alınmış bir karardan ziyade yukarıda alıntısı yapılan rejim kapsamında bir karar niteliğinde olduğunun kabulü gerektiği değerlendirmesi ile uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır."*

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun *"Faaliyet izninin kaldırılması veya Fona devir"* başlıklı 71. maddesi şöyledir:

"Denetlemeler sonucunda bir bankayla ilgili olarak;

a) Bu Kanunun 70 inci maddesi kapsamında alınması istenen tedbirlerin Kurul tarafından verilen süre içerisinde ya da her halükârda en geç oniki ay içinde kısmen ya da tamamen alınmaması ya da bu tedbirleri kısmen veya tamamen almış olmasına rağmen, malî bünyesinin güçlendirilmesine imkân bulunmadığı veya bu tedbirler alınmış olsa dahi malî bünyesinin güçlendirilemeyeceğinin tespit edilmesi,

b) Faaliyetine devamının mevduat ve katılım fonu sahiplerinin hakları ve malî sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz ettiğinin ortaya çıkması,

c) Yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremediğinin tespit edilmesi,

d) Yükümlülüklerinin toplam değerinin varlıklarının toplam değerini aşması,

e) Hâkim ortaklarının veya yöneticilerinin, banka kaynaklarını, bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı veya dolanlı olarak kendi lehlerine kullanması veya dolanlı olarak kaynak kullandırması ve bankayı bu suretle zarara uğratması,

Hâllerinden bir veya birkaçının varlığı durumunda Kurul, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla bankanın faaliyet iznini kaldırmaya ya da kredi kuruluşunun temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimini, zararın mevcut ortakların sermayesinden indirilmesi kaydıyla kısmen veya tamamen devri, satışı veya birleştirilmesi amacıyla Fona devretmeye yetkilidir.

Faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları bu Kanunda yer alan hükümlere göre, kalkınma ve yatırım bankaları ise genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Bu madde kapsamında alınan Kurul kararları Resmî Gazete'de yayımlanır. Yayım tarihi ilgililer bakımından tebliğ tarihi olarak kabul edilir."

7. 5411 sayılı Kanun'un 106. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

"Yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka hakkında iflas kararı verilmesi hâlinde Fon, iflas masasına 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesinde yer alan üçüncü sıradaki tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder. Fon, bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 166 ncı, 218 inci, 219 uncu, 223 üncü, 234 üncü, 236 ncı, 249 uncu, 251 inci ve 254 üncü maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflas dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye eder."

8. 5411 sayılı Kanun'un 132. maddesinin dokuzuncu fıkrası şöyledir:

"Bu Kanunun 107 nci maddesi uyarınca devralınan alacaklar nedeniyle Fona borçlu olanların iflası hâlinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 221 inci maddesindeki iflas bürosu Fon temsilcisinin katılımıyla teşekkül eder. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 223 üncü maddesindeki iflas idaresinin, Fonun talep etmesi hâlinde üyelerinden en az biri, Fonun göstereceği iki kat aday arasından icra tetkik mercii tarafından seçilir. Fon, alacağının tahsili bakımından gerekli görürse iflas idaresinin en az iki üyesinin önereceği iki katı aday arasından seçilmesini talep etmeye yetkilidir. Bu durumda, icra tetkik mercii iflas idaresinin asgarî iki üyesini Fonun önereceği adaylar arasından seçer. Fon bir üye seçtirmişse icra tetkik mercii diğer bir üyeyi alacak tutarı itibarıyla çoğunlukta olanların göstereceği iki aday arasından, bir üyeyi de alacaklı sayısı itibarıyla çoğunlukta olanların göstereceği adaylar arasından seçer. Fon iki üye seçtirmişse, diğer bir üye icra tetkik mercii tarafından alacaklı sayısı itibarıyla çoğunlukta olanların göstereceği iki aday arasından seçilir."

9. Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi ile Bu Bankaların İflas ve Tasfiyesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 13. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Ödenen sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonu için, Hukuk İşleri Daire Başkanlığının görüşü de alınarak Tasfiye Dairesi Başkanlığının önerisi ile banka hakkında doğrudan doğruya iflas talebinde bulunulmasına Fon Kurulu tarafından karar verilir."

10. 5411 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası şöyledir:

"İflas kararı alınması halinde Fon, iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder ve bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı iflas dairesi ve alacaklılar toplantısı ile iflas idaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak bankayı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye eder."

11. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun *"İflas masası"* başlıklı 184. maddesi şöyledir:

"İflas açıldığı zamanda müflisin haczi kabil bütün malları hangi yerde bulunursa bulunsun bir

masa teşkil eder ve alacakların ödenmesine tahsis olunur. İflasın kapanmasına kadar müflisin uhdesine geçen mallar masaya girer.

Müflis namına gelen mektuplar iflas idaresi tarafından açılır ve sair mevrudelerin de masaya gönderilmesi posta idaresine bildirilir."

12. 2004 sayılı Kanunu'nun 223. maddesi şöyledir:

"İflas idaresi üç kişiden oluşur. Toplanan alacaklıların yapacağı seçimde, bu sayının iki katı, bu konuda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip kişi aday gösterilir. Bu adaylardan dört adedi alacak tutarına göre ekseriyeti teşkil edenlerce, iki adedi ise alacaklılar sayısı itibariyle ekseriyeti teşkil edenlerce seçilir ve icra mahkemesine bildirilir. İcra mahkemesi, iflas idaresini teşkil edecek üç kişiden ikisini alacak ekseriyetine sahip olanların gösterdiği dört aday, birini ise alacaklı ekseriyetinin gösterdiği iki aday arasından seçer.

Tasfiye, iflas dairesince, yukarıdaki fıkraya göre teşkil edilen iflas idaresine havale olunur.

İflâs idaresi toplantıları, idare memurlarının veya herhangi bir alacaklının gündem belirlemek suretiyle yapacağı talep üzerine iflâs dairesi müdürünün toplantı gününden en az yedi gün önce göndereceği çağrı üzerine yapılır. İflâs idaresi, kararlarını çoğunlukla alır; ancak toplantıya her üç iflâs idare memurunun da katılmaması hâlinde iflâs dairesi müdürü iflâs idaresinin görevini yüklenir ve iflâs idaresi adına tek başına karar alır. Toplantıya iflâs idaresi memurlarından birinin veya ikisinin iştiraki hâlinde iflâs dairesi müdürü de bu toplantıya katılır. Karar alınamaması hâlinde iflâs dairesi müdürünün oyu doğrultusunda işlem yapılır. İflâs masasına alacaklı olarak müracaat eden alacaklılar, tebligata elverişli adres göstermek ve Adalet Bakanlığınca çıkarılacak tarifede gösterilecek yazı ve tebliğ masrafları için avans vermek suretiyle iflâs idaresince alınacak kararların kendilerine tebliğini isteyebilirler. Bu muameleyi yaptırmış alacaklılar hakkında iflâs idare memurunun kararlarına karşı kanun yolları kendilerine tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlar.

İflas idaresine, Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve iki yılda bir yenilenen ücret tarifesine göre ücret ödenir.

İflas idaresi iflas dairesinin murakabesi altındadır. Bu halde iflas dairesi aşağıdaki görevleri yerine getirir:

1. Alacaklılar toplantısının kararlarına, alacaklıların menfaatine uygun görmediği bütün tedbirlere ve idarece kabul edilen alacaklar ile istihkak iddialarının kabulüne dair olan kararlardan kanuna ve hadiseye uygun görmediklerine yedi gün içinde icra mahkemesine müracaatla itiraz etmek

2. İflası idare edenlerin ücretleriyle masrafları da dahil olmak üzere hesap pusulalarını icra mahkemesinin tasdikine arz etmek."

13. 2004 sayılı Kanun'un 226. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Masanın kanuni mümessili iflas idaresidir. İdare masanın menfaatlerini gözetmek ve tasfiyeyi yapmakla mükelleftir. "

14. 2004 sayılı Kanun'un *"İflas idaresinin vazife ve mes'uliyeti"* başlıklı 227. maddesi şöyledir:

"8 inci maddenin bir ve ikinci fıkraları ve 9,11,16 ve 359 uncu maddelerin icra dairelerine ait hükümleri iflas idaresi hakkında da uygulanır. (Ek cümle: 28/2/2018-7101/9 md.) İflâs idaresi, iflâs masasına kabul edilen alacaklılara, talepleri hâlinde iflâs tasfiyesinin seyri ile müteakip işlemlerin planı ve takvimi hakkında bilgi vermekle yükümlüdür.

(Ek ikinci fıkra: 9/11/1988-3494/46 md.; Mülga: 2/3/2005-5311/28 md.)

İcra mahkemesi, iflas idaresi üzerinde gözetim yetkisine sahip olup gerektiğinde iflas idaresini teşkil edenlerin görevine son verebilir. İcra mahkemesi, görevine son verilen veya istifa edenin yerine, önceki adaylar arasından 223 üncü maddedeki esaslar dairesinde yenisini seçer.

İflas idaresini teşkil edenler kusurlarından ileri gelen zarardan sorumludurlar. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır.

İflas idaresini teşkil edenler Türk Ceza Kanununun uygulanmasında memur sayılırlar."

15. 2004 sayılı Kanun'un *"Alacaklılar sıra cetvelinin müddet ve şekli"* başlıklı 232. maddesi şöyledir:

"Alacakların kaydı için muayyen müracaat müddeti geçtikten sonra ve iflâs idaresinin seçilmesinden itibaren en geç iki ay içinde iflâs idaresi tarafından 206 ncı ve 207 nci maddelerde yazılı hükümlere göre alacaklıların sırasını gösteren bir cetvel yapılır ve iflâs dairesine bırakılır. Zorunlu hâllerde iki ayın hitamından önce iflâs idaresinin icra mahkemesine başvurması hâlinde icra mahkemesi bir defaya mahsus olmak üzere bu süreyi en çok iki ay daha uzatabilir. Süresi içinde sıra cetvelinin verilmemesi hâlinde iflâs dairesinin durumu icra mahkemesine intikal ettirmesi üzerine iflâs idaresi üyelerinin vazifesine son verilir ve sebketmiş hizmetleri için kendilerine bir ücret tahakkuk ettirilmez. Mahkeme ayrıca bu üyelerin bir yıldan az olmamak ve üç yılı geçmemek kaydıyla herhangi bir iflâs idaresinde görev almalarını yasaklayabilir, bu karar kesindir."

16. 2004 sayılı Kanun'un 234. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 6/6/1985-3222/29 md.) İflas idaresi sıra cetvelini iflas dairesine verir ve

alacaklıları 166 ncı maddenin 2 nci fıkrasındaki usule göre ilan yoluyla haberdar eder.

İddialarının tamamı veya bir kısmı reddedilen yahut iddia ettikleri sıraya kabul edilmeyen alacaklılara doğrudan doğruya haber verilir."

17. 2004 sayılı Kanun'un *"Sıra cetveline itiraz ve neticeleri"* başlıklı 235. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 9/11/1988-3494/49 md.) Sıra cetveline itiraz edenler, cetvelin ilanından itibaren onbeş gün içinde iflasa karar verilen yerdeki ticaret mahkemesine dava açmaya mecburdurlar. 223 üncü maddenin üçüncü fıkrası hükmü mahfuzdur. Bu davaya bakan mahkeme, davacının isteği halinde ikinci alacaklılar toplantısına katılıp katılmaması ve ne nisbette katılması gerektiği konusunda 302 nci maddenin altıncı fıkrasına kıyasen onbeş gün zarfında karar verir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/07/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, davacının müflis İmar Bankası A.Ş.'den alacağı olduğu iddiasıyla bu alacağının iflas masasına kaydedilmesi ve alacağının sıra cetveline kaydının yapılmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

21. İmar Bankası A.Ş.'ye Bankacılık Kanunu'nun 14. maddesinin 3. fıkrası gereğince, istenen tedbirlerin kısmen ya da tamamen alınmadığı ve yükümlülüklerin vadesinde yerine getirilmediği nedeniyle, Banka 3 Temmuz 2003 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredilerek etkinliğine son verilmiştir.

22. Mülga 4389 sayılı Kanun'da; iflas kararı alınması halinde Fon'un bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olarak İcra İflas Kanunu'nda yazılı iflas dairesi ve alacaklılar toplantısı ile iflas idaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak bankayı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye edeceği belirtilmişken 5411 sayılı Kanun'da bu yetkinin kapsamı daraltılarak İcra ve İflas Kanunu'nun 166, 218, 219, 223, 234, 236, 249, 251 ve 254. maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflas dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye edebileceği belirtilmiştir.

23. Somut olayda, Türkiye İmar Bankası Türk A.Ş.'nin, BDDK'nın kararı ile 5411 sayılı Kanun uyarınca Fona devredildiği, İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 08/06/2005 tarihli ve E.2004/132, K.2005/361 sayılı kararı ile 5411 sayılı Kanun uyarınca söz konusu Bankanın iflasına karar verildiği, Bankanın iflas idaresinin genel hükümler uyarınca belirlenmiş iflas memurları tarafından değil TMSF tarafından gerçekleştirildiği hususları bir arada değerlendirildiğinde davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 6. İdare Mahkemesinin E.2021/365 sayılı dosyada 24/03/2021 tarihli başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 24/03/2021 tarihli ve E.2021/365 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE

05/07/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN